

مرکز مدیریت حوزه های علمیه

تبلیغ و آموزش شکر کاربرد

برنامه های

فرهنگی، آموزشی و اجرایی

اداره کل همکاری های تبلیغی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست

مقدمه

۵

فصل اول

۶

برنامه‌های فرهنگی و تربیتی

۶

صبحگاه

۷

برنامه‌ها

۷

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۷

نماز جماعت و **بني الصلوة**

۸

برنامه‌ها

۸

تذکرات و راهکارهای اجرایی.

۸

جلسات **سپهر** «**هفت هفتگی**»

۹

برنامه‌ها

۹

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۹

محافل قرآنی

۱۰

برنامه‌ها

۱۰

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱۰

مسابقات

۱۱

برنامه‌ها

۱۱

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱۱

مناسبت‌ها

۱۲

برنامه‌ها

۱۲

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱۲

اردوها

۱۴

برنامه‌ها

۱۴

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱۴

فصل دوم

۱۶

برنامه‌های آموزشی

۱۶

کلاس‌های فوق برنامه

۱۷

برنامه‌ها

۱۷

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱۷

جلسات آموزش خانواده

۱۸

برنامه‌ها

۱۸

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱۸

تقویم آموزشی

۱۹

۱۹	تذکرات و راهکارهای اجرایی
۲۰	«دفترچه روزنگار»
۲۰	تذکرات و راهکارهای اجرایی:
۲۱	طرح تابستاری
۲۱	برنامه‌ها
۲۱	الف: برنامه‌های آموزشی
۲۱	ب: برنامه‌های فرهنگی
۲۱	ج- برنامه‌های ورزشی
۲۱	راهکارها و تذکرات اجرایی
۲۲	فصل سوم
۲۲	برنامه‌دستی‌عملی اجرایی
۲۳	گزینش (آزمون ورودی- مصاحبه)
۲۳	برنامه‌ها
۲۳	تذکرات و راه کارهای اجرایی
۲۴	فضای فیزیکی و مکان مدرسه
۲۴	برنامه‌ها
۲۴	تذکرات و راهکارهای اجرایی
۲۵	شرایط و وظائف مسئول مدرسه (روحانی)
۲۵	شرایط روحانی (مسئول) مدرسه
۲۵	وظائف مسئول مدرسه
۲۶	مدی مدرسه
۲۶	شرایط مدی مدرسه
۲۶	وظائف مدی مدرسه
۲۷	معلمین و کادر مدرسه
۲۷	شرایط معلمان و کادر مدرسه
۲۷	وظائف و تعهدات معلمان و کادر مدرسه
۲۸	معلم راهنما
۲۸	شرایط معلم راهنما
۲۸	وظائف معلم راهنما
۲۹	فضای آموزشی (مکان آموزشگاه)
۲۹	تذکرات و راهکارهای اجرایی

مقدمه

خداوند انسان را آفرید تا بار امانت خود را بر دوش او نهاده و او را مقام جانشینی بر روی زمین ارزانی کند تا بار دیگر حقیقت خلیفه الهی انسان تفسیری دوباره یابد. به او آموخت که دست یازیدن به این مقام منیع ممکن نگردد جز به دو بال تزکیه و تعلیم. چرا که علم بدون تزکیه بسان تیغی است بر کف زنگی مست که جز تباهی و فساد ره آورد دیگری نخواهد داشت و تزکیه بدون تعلیم رهنمون آدمی است در کوره راه‌های جهل و گمراهی.

از این رهگذر تربیت انسان امر خطیری است که خداوند سنگینی بار آن را بر دوش انبیاء رحمت قرار داده است. تا دست انسان را بگیرند و رهنمون بهشت سازند. آرمانها و بینش‌ها در تربیت انسان از زمان امیرالمؤمنان حضرت علی % تا زمان بقیه الله الاعظم. یکی است، ۱۲ شیوه و یک آرمان خلاصه ترین تعریف در تربیت انبوه انسانهاست و عالمان دین به عنوان وارثان این امانت عظیم بعد از ائمه معصوم^E تعهد خود را در پایبندی به این بینش الهی در تربیت بشریت به خون پاک خود امضاء نموده‌اند و رسالت تاریخی خود را در بره‌های از روزگار که به نام عصر جاهلیت ثانی یا مدرن رقم خورده است به سر منزل مقصود رسانیده‌اند.

حوزه علمیه قم به عنوان پرچمدار و مدافع واقعی این ارزشها در راستای تعهد خود بر ایستادگی در مقابل انحرافات فکری و اخلاقی در جامعه به ویژه در بین دانش‌آموزان این مرز و بوم اقدام به راه‌اندازی مدارس وابسته به حوزه علمیه نموده که می‌تواند گام مؤثری در آموزش و تربیت جوانان و نوجوانان میهن اسلامی باشد.

این مدارس که اهتمام جدی خود را در دو بُعد آموزش و تربیت دینی قرار داده است، سیاستهایی را اتخاذ نموده که جزء محوری ترین برنامه‌ها در راستای تربیت دانش‌آموزان متعهد می‌باشد که طرح موجود گوشه‌هایی از این برنامه‌ها را به تصویر کشیده است. امید است که مسئولین مدارس وابسته تمام همت خود را در اجرای این برنامه‌ها صرف نمایند که در غیر این صورت کمترین کوتاهی در اجرای این سیاست‌ها قدم اول در شکست برنامه‌های ارزشمند حوزه علمیه در این مدارس خواهد بود.

فصل اوّل

برنامه‌های

فرهنگی و تربیتی

صبحگاه

صبحگاه بستر مناسبی است برای ارتقاء نشاط روحی دانش آموزان که با تلاوت آیاتی از کلام روح بخش الهی آغاز می‌گردد. هدف از این برنامه این است که دانش آموزان اول روز خود را با یاد و نام خدا و با توسل و توکل به عنایات الهی آغاز نمایند و با روحی سرشار از تعبد به ساحت قدس ربوبی و تعهد نسبت به ساحت علم و دانش در کلاس درس حاضر شوند.

برنامه‌ها

۱. قرائت قرآن (۲ دقیقه)؛
۲. ترجمه آیات تلاوت شده (۲ دقیقه)؛
۳. بیان احادیث و دانستنیهای قرآنی (۲ دقیقه)؛
۴. ورزش صبحگاهی (۵ دقیقه)؛
۵. دعای سلامتی امام زمان. (اللهم کن لولیک) به صورت دسته جمعی (۱ دقیقه)؛
۶. تفکر نکات تربیتی و آموزشی توسط روحانی یا مدیر مدرسه در صورت لزوم (۳ دقیقه).

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. تلاوت قرآن توسط یکی از دانش آموزان خوش صدا و مسلط به تجوید و یا به صورت جمع خوانی اجراء گردد؛
۲. برای ایجاد روحیه همکاری در بین دانش آموزان صبحگاه هر روز توسط یک کلاس اجراء شود؛
۳. مجری برنامه صبحگاه از بین دانش آموزان انتخاب شود؛
۴. برای ایجاد نشاط بیشتر از شعارهای انقلابی و حماسی استفاده شود؛
۵. وقت صبحگاه حداکثر ۱۵ دقیقه باشد؛
۶. هر هفته از ماه‌ها را به نام یکی از ارزش‌های دینی (مثل امر به معروف، ایثار و ...) نام گذاری و آیات و احادیث هفت ه به تناسب آن موضوع انتخاب گردد؛
۷. در مناسبت‌های ویژه از مسئولین مربوطه و افراد خاص (مثل آزادگان، رزمندگان و ...) دعوت شود تا در صبحگاه حداکثر ۱۵ دقیقه صحبت کنند (در این صورت به جزء قرائت قرآن، بقیه برنامه‌های صبحگاهی حذف می‌شود)؛
۸. جهت احیاء روحیه انفاق و ایجاد تنوع در برنامه‌ها، بهتر است برنامه ریزی شود که دانش آموزان، پنجشنبه هر هفته به صورت دسته جمعی صدقه دهند (برای سلامتی امام زمان و خودشان و موفقیت در تحصیل)؛ البته باید به گونه‌ای برنامه ریزی شود که آثار منفی نداشته باشد و دانش آموزان متوجه نشوند که دوستان چه قدر صدقه داده است؛
۹. بعضی از روزها به جای بیان احادیث، یک سؤال مبتلابه و مورد نیاز (اعم از سؤال احکام، عقاید یا ...) به صورت ساده و روان بیان شود.

نماز جماعت و بین الصلاتین

یکی از اولویت‌ها در برنامه‌های دینی و تربیتی مدارس وابسته، برگزاری باشکوه نماز جماعت است. اهمیت این فریضه مهم که ستون دین می‌باشد نمادی است از پرورش و تربیت روحی دانش آموزان و مصداقی است از آیه شریفه «و یُنزِلْ عَلَیْهِمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ» که بیانگر تقدم تزکیه بر تعلیم است. زنگ نماز و برنامه بین الصلاتین فرصت مغلفی است تا روحانی مدرسه در راستای تعمیق باورهای دینی دانش آموزان نهایت سعی و تلاش خود را به کار گرفته و دانش آموزان را در جهت تربیت دینی و تکامل معنوی رهنمون سازد.

برنامه‌ها

۱. نماز جماعت ظهر و عصر؛
۲. برنامه‌های بین الصلاتین؛

تذکرات و راهکارهای اجرایی.

۱. زنگ نماز باره‌ای دلنشین اذان شروع می‌شود؛
۲. در زمان برگزاری نماز جماعت هیچ برنامه دیگری در مدرسه وجود نداشته باشد؛
۳. وضوخانه مجهز به آب سرد و گرم بوده و سرویس بهداشتی هر روز نظافت گردد؛
۴. باید در مورد وضو گرفتن صحیح دانش آموزان نظارت دقیق اعمال شود؛
۵. محیط و فضای مناسبی برای برگزاری نماز جماعت ایجاد شود (مثل سرمایش و گرمایش و نظافت مکان، فرش، سیستم صوتی مناسب، جامه‌ری و...)
۶. کادر و معلمین مدرسه جهت تشویق و ترغیب بیشتر دانش آموزان در نماز جماعت شرکت کنند؛
۷. از افراد موجه و سرشناس برای حضور در نماز جماعت و در صورت امکان، صحبت مختصر بین دو نماز دعوت شود؛
۸. امام جماعت باید به موقع در نماز جماعت حضور یابد و در صورت غیبت از امام جماعت موقت که وی نیز مشخص می‌باشد استفاده شود؛
۹. ایجاد آرامش وطمأنینه هنگام حضور در نماز خانه از طریق نظارت دقیق انجام پذیرد؛
۱۰. برای هماهنگی بهتر و بیشتر و برگزاری منظم تر مراسم نماز جماعت استفاده از مکبر تاکید می‌گردد؛
۱۱. برگزاری نماز جماعت وانجام کارهای مربوط به آن در هر نوبت بر عهده یک کلاس باشد؛
۱۲. سخنرانی بین الصلاتین حداکثر ۱۰ دقیقه باشد؛
۱۳. در سخنرانی بین الصلاتین از روشهای فعال استفاده شود تا دانش آموزان درگیر موضوع بحث شوند؛
۱۴. موضوع سخنرانی بین الصلاتین متناسب با نام هفته و نیاز دانش آموزان باشد؛
۱۵. به صورت اتفاقی، کارت احادیث بین دانش آموزان پخش شود و جایزه‌هایی برای کسانی که همه کارتها را جمع کنند، تعیین شود؛
۱۶. به صورت اتفاقی، هدایایی به دانش آموزان نمازگزار داده شود.

جلسات سیار «هیئت هفتگی»

این جلسات در هفته یک بار و هر بار در منزل یکی از دانش آموزان و در صورت نبودن بانی، در مدرسه برگزار می گردد و هدف از این جلسات، تشکیل هیئت دانش آموزی و ایجاد زمینه‌ای برای ایجاد علقه و ارتباط با اهل بیت (و نهادهای روحیه توسل به آن ذوات مقدسه بوده و در افزایش نشاط و شادابی دانش آموزان بسیار مؤثر خواهد بود

برنامه‌ها

۱. قرائت قرآن؛
۲. سخنرانی؛
۳. دعای توسل و مدیحه و مرثیه سرائی.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. این جلسات در منازل خود دانش آموزان و در صورت نبودن بانی، در مسجد محله یا نمازخانه مدرسه یا ... برگزار می شود؛
۲. در شروع جلسه، قرائت قرآن به صورت دوره خوانی اجرا شود تا همه دانش آموزان در جلسه قرائت حضور فعال داشته باشند؛
۳. دعوت از دانش آموزان سایر مدارس و دوستان و آشنایان دانش آموزان مدرسه جهت شکوه بیشتر مراسم بلامانع است و حضور اولیاء برای دلگرمی دانش آموزان توصیه می شود؛
۴. جلسه با سخنرانی مختصر و مفید روحانی مدرسه یا سخنران مدعو در موضوعات مورد نیاز و براساس طرح تربیتی برگزار شود؛
۵. ذکر توسل به اهل بیت (علیهم السلام) حتی الامکان توسط دانش آموزان انجام شود؛
۶. این جلسات حتی الامکان در شب غیر درسی برگزار می گردد؛
۷. زمان جلسات نباید بیش از ۱/۳۰ باشد؛
۸. مراسم نباید مزاحمتی برای همسایعها ایجاد کند؛
۹. پذیرایی از جلسات باید بسیار ساده باشد؛
۱۰. در بعضی از جلسات به جای سخنرانی، خلاصه یک کتاب مفید توسط یکی از دانش آموزان ارائه شود (البته باید کتاب مورد نظر با مشورت روحانی مدرسه انتخاب شود).

محافل قرآنی

قرآن کلام الهی و آموزه‌های آن راه نجات بشر است و رمز سعادت دنیوی و اخروی انسان ها در کلام حکیمانه خداوند متعال نهفته است به همین منظور، تعمیق بخشیدن به برنامه‌های قرآنی، ترویج فرهنگ غنی کلام وحی در مدارس و آشنا نمودن دانش آموزان با مفاهیم بلند آن الزامی است تا مسائل تربیتی مدارس با محوریت قرآن شکل گیرد.

برنامه‌ها

۱. برگزاری محافل انس با قرآن؛

۲. بیان معارف قرآنی؛

۳. برگزاری نمایشگاه قرآن.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. جهت تبیین معارف قرآنی از سخنرانان برجسته استفاده شود؛

۲. از اساتید مجرب قرآن و قاریان برجسته شهر استفاده شود؛

۳. جهت پربار نمودن برنامه‌ها از ظرفیتهای قرآنی سایر مدارس شهرستان استفاده شود مثل استفاده از حافظان، قاریان و

...

۴. جهت آشنایی بیشتر دانش آموزان با فرهنگ قرآنی، آیاتی از قرآن به همراه ترجمه و شأن نزول آن در پانل نصب

گردد. (به عنوان مثال در ایام عید غدیر آیه ولایت همراه ترجمه و شأن نزول در پانل نصب شود)؛

۵. افراد مستعد در قرائت، حفظ و مفاهیم قرآن شناسایی و جهت شرکت در مسابقات قرآنی، آموزش ویژه ببینند؛

۶. گروههای جمع خوانی و تواشیح تشکیل شود؛

۷. در صورت امکان مسابقه‌ای در همان محفل برگزار شود.

مسابقات

یکی از شاخصه‌های اصلی ایجاد انگیزه در بین دانش آموزان در موضوعات مختلف، مسابقات می باشد این فرآیند می تواند گامی مؤثر در شناسائی استعدادهای دانش آموزان و عاملی برای رشد و شکوفایی این استعدادها باشد . بر این اساس مسئولین مدارس وابسته موظفند سالانه این مسابقات را در اولویت کاری خود قرار دهند تا زمینه پیشرفت و تعالی دانش آموزان را فراهم سازند

برنامه‌ها

۱. اجرای مسابقات علمی و آموزشی میان دانش آموزان مدارس جهت تقویت آنان و تعیین رتبه مدارس؛
۲. اجرای مسابقات فرهنگی و تربیتی براساس طرح تربیتی؛
۳. ضرورت تلاش برای حضور مدارس وابسته در مسابقات و المپیادهای علمی در سطح شهر، استان و کشور.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. طراحی مسابقه به گونه‌ای باشد که بار آموزشی یا تربیتی داشته باشد؛
۲. در طراحی مسابقه به فرهنگها و محیطهای خاص توجه شود تا به زندگی مخاطب نزدیک باشد؛
۳. هدف مسابقه بالابردن روحیه اعتماد به نفس و ... باشد نه به چالش کشیدن و سرخورده کردن افراد؛
۴. در طراحی مسابقه به حد متوسط استعدادها و جنسیت دانش آموزان توجه شود؛
۵. حتی الامکان از آثار مسابقات، نمایشگاهی ترتیب داده شود؛
۶. مسابقات می تواند در قالبهای مختلف مثل کتابخوانی، نقاشی، طراحی، مقاله نویسی، شعر و ... باشد؛
۷. موضوعات مسابقات فرهنگی و تربیتی بر اساس شاخص های طرح تربیتی (که به صورت جداگانه در اختیار مدارس قرار می گیرد) باشد؛
۸. در هر موضوع آثار برتر انتخاب و جایزه داده شود
۹. در طراحی مسابقه به همه ابعاد علمی، تربیتی، فرهنگی و ... توجه شود نه یک بُعد خاص.

مناسبت‌ها

مناسبت‌های متعددی در ایام تحصیلی وجود دارد که هر کدام از این مناسبت‌ها کارکرد مخصوص خود را دارد. مناسب‌های مذهبی عاملی است برای توجه دانش‌آموزان به جایگاه دین و تقویت فرهنگ شیعی و مناسبت‌های انقلابی و ملی عاملی است برای تقویت عرق ملی و حس ایجاد غرور نسبت به نظام مقدس جمهوری اسلامی و در ضمن راهکاری برای مشارکت دانش‌آموزان در انجام وظایف محوله در انجام برنامه‌های مدرسه است.

برنامه‌ها

۱. برگزاری جشن و سرور در اعیاد مذهبی و میلاد حضرات معصومین[Ⓢ]؛

۲. برگزاری مراسم عزاداری در ایام شهادت حضرات معصومین[Ⓢ]؛

۳. برگزاری مراسم در مناسبت‌های ملی و انقلابی.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. آذین‌بندی مدرسه در اعیاد و مناسبت‌های ملی و فضاسازی مناسب در مدرسه در شهادت ائمه[Ⓢ] صورت

می‌گیرد (بهتر است از دانش‌آموزان برای این کار به صورت داوطلبانه استفاده شود)؛

۲. در مناسبت‌های مذهبی علاوه بر مدیحه‌سرایی یا روضه‌خوانی از روحانیون برجسته شهر مثل امام جمعه، مدیر و اساتید

حوزه برای سخنرانی استفاده شود؛

۳. زمینه مناسب برای حضور فعال دانش‌آموزان در برگزاری مراسمات فراهم شود به عنوان مثال دانش‌آموزان می‌توانند با

ارائه شعر، مقاله، و... در برنامه‌ها حضور جدی داشته باشند؛

۴. به منظور ارج نهادن به مقام شامخ امام و رهبری تصاویر حضرت امام II و مقام معظم رهبری α در کلاسها و دفاتر

مدارس نصب گردد؛

۵. به منظور ارج نهادن به ارزشهای انقلاب اسلامی، حضور دانش‌آموزان و مسئولین و معلمان و کادر مدارس در راهپیماییها

و انتخابات مورد تأکید می‌باشد؛

۶. برای احترام به مقام شهداء و علما، اسامی کلاسها به اسم یکی از شهداء یا علما نامگذاری و خلاصه ای از زندگی آن

شهید یا عالم آورده شود؛

۷. اهمیت و ضرورت حضور دانش‌آموزان و کادر و معلمان مدرسه در نماز جمعه، تذکر داده شود؛

۸. وصیت نامه حضرت امام II و فرمایشات مقام معظم رهبری α به تناسب در برخی از سخنرانی‌های بین‌الصلاتین توسط

روحانی مدرسه تبیین و تشریح شود.

۹. جهت بیان دستاوردهای انقلاب اسلامی و دفاع مقدس نمایشگاهی درباره دستاوردهای علمی، سیاسی، اجتماعی،

اقتصادی در دهه فجر برگزار گردد؛

۱۰. برگزاری مراسم در مناسبتهای انقلابی به ویژه مناسبتهای ذیل مورد تأکید است:

➤ هفته دفاع مقدس؛

➤ روز دانش آموز؛

➤ هفته بسیج؛

➤ دهه فجر؛

➤ ایام رحلت حضرت امام؛

➤ ۱۵ خرداد؛

➤ روز قدس؛

➤ روز معلم؛

➤ روز فن آوری هسته‌ای؛

➤ و ...

۱۱. عناوین و تاریخ برخی از مناسبتهای ویژه مذهبی جهت برگزاری مراسم عبارت است از:

➤ اعیاد بزرگ اسلامی مثل غدیر و قربان؛

➤ ایام میلاد پیامبر و ائمه؛

➤ ایام رحلت پیامبر و شهادت ائمه.

۱۲. حداکثر زمان برگزاری مراسم در مدرسه یک ساعت می باشد و برای برگزاری مراسم، هیچ ساعت درسی حذف نمی شود؛

بلکه صبحگاه زودتر شروع می شود و از هر ساعت درسی ۱۰ دقیقه کم می شود؛

۱۳. پذیرایی در مراسم به تناسب بودجه مدرسه انجام گیرد؛

۱۴. در برگزاری مراسم از مداحی، تواشیح و گروه سرود استفاده شود؛ ولی از موسیقی زنده اجتناب شود؛

۱۵. حضور کادر مدرسه و دانش آموزان در این گونه مراسمات، جهت رشد معنوی آنها می باشد و به عنوان تکلیف مدرسه و

اجبار نمی باشد.

اردوها

از جمله اهداف کلانی که در تربیت دانش آموزان مدارس وابسته مورد اهتمام جدی قرار می گیرد اتخاذ سیاست‌هایی است که بتواند روحیه تعاون، ایثار، مشورت و مسئولیت پذیری را در بین دانش آموزان ترویج نماید و زمینه رشد و ارتقای روحیه معنوی را فراهم سازد که بخش اردوی زیارتی جهت زمینه سازی و بارور نمودن این روحيات و نیز نشاط و طراوت در بین دانش آموزان می باشد. در مجموع برنامه اردو آموزش غیر مستقیم باورها و ارزشهای دینی و عرصه‌ای برای بارور نمودن استعدادها و رشد و پرورش آنهاست.

برنامه‌ها

۱. اردوهای زیارتی اماکن مقدسه مثل مشهد، قم و ...؛
۲. اردوهای علمی؛
۳. اردوهای تفریحی؛
۴. بازدید از مناطق جنگی، آثار باستانی، تاریخی و ...

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. جهت ترویج روحیه ایثار و همکاری مسئولین اردو در اجرای کارها مشارکت نمایند؛
۲. با دادن اختیارات و مسئولیت کارهای اردو به دانش آموزان، احساس معنویت و انجام خدمت به برادران دینی و اعتماد به نفس و حس مسئولیت پذیری را در آنان تقویت کنند؛
۳. مسئولین با رعایت حقوق دیگران آن را به دانش آموزان نیز توصیه کنند مثل رعایت سکوت در اوقات استراحت؛
۴. استفاده از نظرات دانش آموزان در اجرای برنامه در طول اردو جهت بارور نمودن روحیه احترام به آراء و نظرات دیگران توصیه می‌شود؛
۵. در اردوهای زیارتی تشریف به حرم و زیارت به صورت دسته جمعی باشد؛
۶. در اردوهای زیارتی مجالس روضه خوانی، سینه زنی، دعای توسل، زیارت عاشورا و ... برگزار گردد؛
۷. مناقب و فضائل اهل بیت (ع) در قالبهای مختلف نظیر سخنرانی، شعر، مقاله و ... تبیین شود؛
۸. شرکت در نماز جماعت علما و در صورت امکان دیدار با آنان جهت تقویت بنیه معنوی دانش آموزان توصیه می‌شود؛
۹. در اردوها می‌توان مسائل تربیتی و اخلاقی را به صورت عملی برای دانش آموزان ارائه کرد؛
۱۰. اردوهای زیارتی به نام کلاسهای ولایت برگزار می‌شود؛
۱۱. برای افزایش بار علمی و تربیتی اجرای مسابقات علمی، فرهنگی، آموزشی در اولویت قرار گیرد؛

۱۲. با توجه به خطرات احتمالی، اردوها باید کاملاً با هماهنگی آموزش و پرورش و رضایت کتبی اولیاء دانش آموزان باشد؛
۱۳. مسئولین باید بر امور دانش آموزان اعم از خوابگاه و تغذیه نظارت کامل داشته باشند؛
۱۴. محل استراحت دانش آموزان ترجیحاً باید سالنی باشد به گونه ای که دانش آموزان در منظر مسئولین اردو باشند تا از هرگونه مشکلات جلوگیری شود؛
۱۵. استفاده از فرصتهای ایجاد شده در اردو جهت القاء پیامهای دینی و تربیتی مثل تشبیه راه زندگی به جاده در اتوبوس، آیات مربوط به طبیعت در بین راه و ...؛
۱۶. محیط اردو از آسیبهای جانبی مثل قرار داشتن اردو در محیطهای آلوده به گناه در امان باشد؛
۱۷. دانش آموزان به دسته های ۵-۱۰ نفره برای هر گروه یک نفر به عنوان سرگروه انتخاب شود؛
۱۸. تقسیم کارهای اردو بین گروهها و دادن هر کاری به یک گروه؛
۱۹. کارهای اردو بین گروهها تقسیم و هر کاری به یک گروه واگذار شود؛
۲۰. افراد در مورد نحوه پیاده و سوار شدن و ... توجیه شوند؛
۲۱. تلاش شود در فرصتهای مختلف اردو، بخشهایی از طرح تربیتی ارائه شود؛
۲۲. مکان اردو قبلاً توسط مسئول اردو، بازدید شود تا از نظر امکانات با مشکل روبرو نشوند؛
۲۳. شماره تماس دانش آموزان و خانواده جهت تماسهای ضروری ثبت شود.

فصل دوم

برنامه‌های آموزشی

کلاس‌های فوق برنامه

فوق برنامه فرصتی جهت تقویت بنیه علمی دانش آموزان می‌باشد و در مدارس وابسته علاوه بر دروس پایه، درس‌هایی نظیر عقاید، احکام و قرآن نیز از ساعات فوق برنامه برخوردار خواهند بود تا زمینه برای تقویت بنیه علمی و اعتقادی دانش آموزان فراهم آید.

برنامه‌ها

۱. برگزاری کلاسهای تقویتی و فوق برنامه برای دروس قرآن، احکام و اعتقادات؛
۲. برگزاری کلاسهای تقویتی و فوق برنامه برای دروس علوم پایه.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. کلاسهای فوق برنامه احکام و اعتقادات و آموزش قرآن برای همه مقاطع برگزار می‌شود؛
۲. کلاسهای فوق برنامه قرآن، روانخوانی، تجوید، مفاهیم و صوت و لحن را شامل می‌شود؛
۳. در کلاس احکام علاوه بر آموزش احکام مبتلابه، وضو، تیمم، غسل و نماز صحیح به صورت عملی آموزش داده می‌شود؛
۴. کلاسهای احکام، اعتقادات و قرآن بخاطر اهمیتی که دارند از فوق برنامه به برنامه های اصلی آموزش منتقل و درسهای غیر فکری مثل درسهای کارگاهی و آزمایشگاهی در فوق برنامه گنجانده شود؛
۵. در کلاس احکام و اعتقادات استفاده از روشهای جذاب استفاده مورد تأکید است؛
۶. کلاسهای فوق برنامه دروس پایه برای مقطع راهنمایی عبارت است از ریاضی، علوم تجربی، زبان، انگلیسی و عربی؛
۷. کلاسهای فوق برنامه دروس پایه برای مقطع دبیرستان شامل: ریاضی، فیزیک، شیمی زبان انگلیسی و عربی می‌باشد؛
۸. به کارگیری وسایل آموزشی نظیر CD، نرم افزار و کتب کمک آموزشی و... مورد تأکید می‌باشد؛
۹. در کلاسهای فوق برنامه از اساتید مجرب در رشتههای مربوطه استفاده گردد؛
۱۰. زمان کلاسهای فوق برنامه حداکثر ۴۵ دقیقه می‌باشد.

جلسات آموزش خانواده

یکی از مسائل مهم برای برقراری ارتباط با خانواده دانش آموزان جلسات خانواده است و این جلسات راهکاری است برای توجیه والدین درباره دانش آموزان و مشاوره دادن به آنان درباره مسائل اساسی که در مورد فرزند خود باید مورد توجه قرار دهند، موضوعاتی از قبیل الگو بودن آنها در مسئله نماز، حجاب و ... علل افت تحصیلی، تغذیه و ... و در حقیقت این جلسات پلی است برای ارتباط اولیاء دانش آموزان با مسئولین مدرسه.

برنامه‌ها

۱. مشارکت دادن اولیاء در نهادینه سازی ارزشهای دینی و تربیتی و توجه دادن آنها به نقش الگویی آنها؛
۲. ایجاد هماهنگی بین خانه و مدرسه؛
۳. بررسی آسیبهای اجتماعی و علل افت تحصیلی.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. جهت تعمیق بخشیدن به آموزش خانواده از متخصصین در امور تربیت دینی، خانواده، مشاوره، تغذیه و ... استفاده شود؛
۲. جزوات تربیتی متناسب با نیازهای خانواده و دانش آموزان ارائه و بازخورد تأثیر آن در جلسات بعدی ارزیابی شود؛
۳. از ظرفیتهای موجود بین والدین جهت پیشبرد برنامه آموزش خانواده یاری گرفته شود؛
۴. هماهنگی بین خانه و مدرسه و راههای آن برای والدین تشریح شده و نقش آنها در این فرآیند مشخص شود، مانند عادت دادن بچه‌ها به نماز، مشارکت در تکلیفهای مدرسه‌ای و خنثی نکردن کار معلمان؛
۵. مسائلی از قبیل تأثیرات موسیقی و فیلمهای مبتذل و نامناسب در خانه و اثرات بی توجهی والدین به نماز و حجاب و ... برای اولیا توضیح داده شود؛
۶. به اولیای دانش آموزان تذکر داده شود که حضور اولیاء در جلسات خانواده یکی از شرایط ثبت نام دانش آموزان در سال بعد خواهد بود؛
۷. جلسات خانواده باید حداقل ۵ نوبت در سال برگزار شود؛
۸. جلسات نباید خسته کننده و بیشتر از ۱ ساعت باشد؛
۹. در جلسات خانواده مسئولین مدرسه نباید تقاضای مساعدت مالی داشته باشند؛
۱۰. حضور والدین یا حداقل یکی از آنها در جلسات الزامی است.

تقویم آموزشی

تقویم آموزشی برنامه‌ای است جهت آگاهی مستمر اولیاء دانش آموزان از وضعیت آموزشی مدرسه.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. ثبت برنامه‌ها در تقویم به صورت دقیق و شفاف باشد، تا اولیاء از تمام فعالیتهای آموزشی، حتی ورود و خروج دانش آموز

مطلع شوند؛

۲. مسئولین مدرسه در تنظیم برنامه‌های تقویم آموزشی نهایت دقت را به کار ببرند تا تغییرات در اجرای برنامه‌ها در طول

سال تحصیلی به حداقل برسد؛

۳. در تقویم آموزشی علاوه بر برنامه درسی، موارد ذیل نیز مشخص شود:

➤ برنامه ورود و خروج دانش آموزان به مدرسه؛

➤ برنامه آزمون هفتگی، میان نوبت و پایان نوبت؛

➤ برنامه‌های غیر درسی مثل هیئت و ...؛

➤ برنامه ساعات ارتباط اولیاء با معلمان؛

➤ مناسبتهای فرهنگی؛

➤ جلسات اولیاء و مربیان؛

➤ جلسات آموزشی خانواده.

«دفترچه روزنگار»

دفترچه روزنگار پل ارتباطی است میان مدرسه و اولیاء دانش آموزان، هدف از این دفترچه این است که اولیاء از وضعیت درسی، تربیتی و اخلاقی فرزند خود آگاه شوند تا زمینه ای برای نقل و انتقال نظرات مسئولین مدرسه و اولیاء فراهم شود و قدرت نظارتی اولیاء تقویت شود.

تذکرات و راهکارهای اجرایی:

۱. صفحات تدریس شده هر درس توسط دانش آموز در دفترچه ثبت شود؛
۲. نمره درسی دانش آموزان توسط معلم مربوطه یا معلم راهنما ثبت شود؛
۳. دفترچه توسط مسئولین و یا معلم راهنما هر روز بررسی شود؛
۴. وضعیت درسی دانش آموزان جهت اطلاع اولیاء در دفترچه ثبت شود؛
۵. اولیاء موظفند پس از مطالعه دفترچه نظرات خود را ثبت نمایند؛
۶. مدرسه نیز موظف است عملکرد درسی دانش آموزان را ثبت نماید.

طرح تابستانی

تعطیلات تابستان فرصت مناسبی است برای استفاده بهینه از اوقات فراغت جهت رشد آموزشی و تربیتی دانش آموزان و اجرای طرح عاملی است برای عدم ایجاد فاصله دانش آموزان از محیط آموزشی این طرح با برنامه ریزیهای دقیق مسئولین می تواند عقب ماندگیهای درسی دانش آموزان را جبران و زمینه شور و نشاط دانش آموزان را فراهم نماید.

برنامه ها

۱. برنامه های آموزشی به صورت تقویتی و جهشی؛
۲. برنامه های فرهنگی (کلاسهای عقیدتی، قرآن، هنری و ...)
۳. برنامه های ورزشی.

الف: برنامه های آموزشی

۱. با استفاده از فرصت تعطیلات تابستان، آموخته های سال گذشته تثبیت، از افت تحصیلی جلوگیری و پایه های تحصیلی برای سال آینده تقویت شود؛
۲. برگزاری کلاسهای آموزشی نظیر کامپیوتر، برای مقطع ابتدائی و راهنمایی مورد توجه قرار گیرد؛
۳. برای مقطع دبیرستان ریاتیک و در صورت نیاز آموزش پیشرفته کامپیوتر برگزار گردد؛
۴. جهت تقویت زبان انگلیسی و عربی، کلاسهای مکالمه برگزار شود.

ب: برنامه های فرهنگی

۱. طرح مطالعاتی مثل کتابهای شهید مطهری و ... برای مقطع دبیرستان برگزار می گردد؛
 ۲. کلاسهای آموزش قرآن اعم از تواشیح، تجوید و نغمه های قرآنی برگزار می شود؛
 ۳. برگزاری کلاسهای هنری مانند نقاشی، طراحی، خطاطی و ... توصیه می شود.
- تبصره: کلاسهای خیاطی، مکرومه بافی و ... برای مدارس دخترانه برگزار شود.

ج- برنامه های ورزشی

۱. کلاسهای ورزشی از جمله فوتبال، شنا و تنیس روی میز و ... برگزار می گردد؛
۲. در صورت امکان کلاسهای فوتبال در سالن ورزشی و با حضور مربی برگزار شود؛
۳. برگزاری مسابقات ورزشی در آخر ترم و اهداء جوایز برای برترینها مورد توجه قرار گیرد.

راهکارها و تذکرات اجرایی

۱. طول طرح تابستانی ۴ الی ۶ هفته می باشد؛
۲. طرح تابستانی باید همانند سال تحصیلی دارای تقویم آموزشی تابستانه جهت ارائه به اولیاء باشد؛
۳. هزینه اجرای طرح از اولیاء دانش آموزان و کمک خیرین و مراکز فرهنگی تأمین شود؛
۴. در طرح تابستانی از دانش آموزان مستعد سایر مدارس ثبت نام به عمل آید؛
۵. ستاد طرح تابستانی با حضور روحانی مدرسه، مدیر، و ۳ نفر از اولیاء دانش آموزان برای هماهنگ کردن و اجرایی نمودن طرح تشکیل شود؛
۶. طرح تابستانی با مراسم افتتاحیه شروع و با برنامه اختتامیه به پایان می رسد که با حضور اولیاء و مسئولین برگزار می گردد.

فصل سوم

برنامه‌ها و دستورالعمل‌های

اجرائی

گزینش (آزمون ورودی - مصاحبه)

از آنجایی که هدف از مدارس وابسته ایجاد زمینه رشد و ارتقای آموزشی و اعتقادی دانش آموزان می باشد، آزمون ورودی و همچنین مصاحبه فرصتی است برای جذب دانش آموزانی که بتوانند خود را با شرایط این مدارس وفق دهند و نیز فرصتی است برای خانواده‌هایی که در تربیت فرزند کوشا بوده و در ادامه می خواهند از ظرفیتهای مدرسه برای رشد علمی و تربیتی فرزند خود بهره گیرند.

برنامه‌ها

۱. آزمون ورودی؛

۲. مصاحبه.

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. آزمون ورودی در دو مقطع راهنمایی و دبیرستان برگزار می‌شود؛

۲. مواد آزمون برای دبیرستان از دروس ریاضی، ادبیات فارسی، عربی و تعلیمات دینی می‌باشد؛ مواد آزمون برای مقطع

راهنمایی از دروس ریاضی، علوم تجربی، هدیه‌های آسمانی و ادبیات فارسی می باشد؛ در آزمون ورودی علاوه بر

سئوالات دروس پایه سئوالاتی از قبیل احکام مبتلابه، اطلاعات عمومی و تست هوش متناسب با هر مقطع طرح شود؛

۳. مصاحبه از قبول شدگان آزمون ورودی توسط روحانی و مدیر مدرسه انجام می‌شود. فرم اطلاعات فردی قبل از مصاحبه

ارائه و مشخصات فردی و خانوادگی توسط وی تکمیل می‌گردد تا مصاحبه کننده هنگام گزینش اطلاعات کافی در مورد

ایشان داشته باشد؛

۴. در مصاحبه، انگیزه فرد و خانواده، اصالت خانوادگی، بلبندی به موازین دینی، استعداد، هوش و وضعیت روحی - روانی

دانش آموزان باید مورد توجه باشد؛

تبصره: در پذیرش اولویت با خانواده‌های شهداء، ایثارگران، روحانیون و فرهنگیان می‌باشد.

۵. جهت شناخت بیشتر در مورد خانواده پدر و مادر دانش آموز نیز روز مصاحبه در مدرسه حضور داشته باشند؛

۶. پس از آزمون ورودی و قبل از ثبت نام نهایی، والدین دانش آموزان باید نسبت به کلیه قوانین و مقررات و فعالیتهای

آموزشی و تربیتی مدرسه توجیه شوند.

فضای فیزیکی و مکان مدرسه

یکی از عوامل موفقیت دانش آموزان، آرامش روحی و روانی است و در این راستا محیط آموزشی می تواند سهم بزرگی در موفقیت و عدم آن داشته باشد بر همین اساس مسئولین مدرسه موظفند فضای مدرسه را از هر نوع ناامنی فرهنگی و اخلاقی مصون نگه دارند تا دانش آموزان در نهایت آرامش و در فضای سالم فقط به فکر تعلیم و تربیت باشند

برنامه‌ها

۱. ایمن سازی محیط مدارس از ناهنجاری های اخلاقی و فرهنگی

۲. ایجاد آرامش روحی، روانی برای دانش آموزان

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. برای تمام مقاطع تحصیلی لباسی مخصوص طراحی شود؛

۲. در مدارس دخترانه پوشش چادر الزامی است؛

۳. وضعیت ظاهری دانش آموزان مثل (کوتاه نمودن موی سر - عدم پوشیدن شلوار لی تنگ و چسبان، عدم استفاده از

لباسهای نامأنوس با فرهنگ مدرسه، همراه نداشتن لوازم اضافی در مدرسه و ...) مورد توجه و تأکید جدی قرار گیرد؛

۴. علاوه بر دانش آموزان، کادر و معلمان مدرسه نیز باید شئونات مدرسه را رعایت کرده و از پوشیدن لباسهای نامناسب

آستین کوتاه، چسبلی و تنگ، لی و ... پرهیز کنند.

۵. نظارت کامل در فضای مدرسه به گونه انجام پذیرد که حتی کوچکترین مکانی مثل دستشویی ها، راه پله ها ، کلاسها در

هنگام زنگ تفریح و مکانهای خلوت به نقاط کور از نگاه مسئولین برای دانش آموزان تلقی نگردد؛

۶. همواره کلیه حرکات و سکنات در منظر دقیق و هوشمندانه مسئولین باشد؛

۷. کنترل فضای مدرسه و جلوگیری از نوشتن بر روی دیوار، میز و صندلی و ...؛

۸. کنترل و نظارت بر محیطهای خلوت مدرسه؛

۹. فضا سازی مناسب فرهنگی متناسب با مقاطع تحصیلی مثل نوشتن مطالب فرهنگی و تربیتی در دیوارها، رنگ آمیزی

مناسب، زدن بنرهای مخ تلف و ...؛

۱۰. فضا سازی فیزیکی مثل سیستم صوتی نمازخانه و ...؛

۱۱. تلاش شود تا میان کادر و معلمان مدرسه و دانش آموزان، انس و الفت برقرار باشد.

شرایط و وظایف مسئول مدرسه (روحانی)

مسئول مدرسه، رابط و نماینده حوزه و در حقیقت یکی از ارکان اصلی در نظارت بر اجرای برنامه‌های فرهنگی و تربیتی در مدرسه می‌باشد، که ارتباط مستمر با حوزه علمیه و ارائه گزارش از وضعیت مدرسه جزو محوری‌ترین برنامه‌های او می‌باشد.

شرایط روحانی (مسئول) مدرسه

۱. معتقد به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه؛
۲. تلبس دائم به لباس مقدس روحانیت؛
۳. قبولی در ارزیابی‌های مدیریت مدارس وابسته؛
۴. تعهد ۳ ساله برای همکاری؛
۵. متاهل و داشتن حداقل ۲۵ سال سن؛
۶. داشتن حداقل سطح دو حوزه.

وظایف مسئول مدرسه

۱. نظارت بر تمامی فعالیت‌های مدرسه و حسن اجرای آنها؛
۲. تبیین اهداف مدارس وابسته برای کادر مدرسه، دانش‌آموزان و اولیای آنها؛
۳. هماهنگی جهت برپایی کلیه مراسم داخل مدرسه؛
۴. هماهنگی کامل با مدیریت مدارس وابسته (قم) و ارائه گزارش ۳ ماهه؛
۵. تدریس و مشاوره در مدرسه؛
۶. معرفی مدعی به هیئت امناء؛
۷. نظارت بر جذب کادر اداری و آموزشی و دانش‌آموزان مدرسه؛
۸. پیگیری و نظارت بر اجرای صحیح دستورالعملها و مصوبات ابلاغی از طرف مدیریت مدارس وابسته به حوزه (قم).

مدیر مدرسه

مدیر مدرسه وابسته به حوزه که در حقیقت مسئول اجرایی و هماهنگ کننده نیروهای مدرسه و پاسخگوی اصلی عملکرد تربیتی و آموزشی می باشد، یکی از عوامل اصلی در پیشبرد اهداف مدرسه است از این رو توجه جدی در انتخاب مدیر جهت هماهنگی بیشتر در نیل به اهداف مدرسه ضروری است

شرایط مدیر مدرسه

۱. ایمان و اعتقاد به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه؛
۲. حسن شهرت و مقید بودن به انجام فرائض دینی؛
۳. تخصص و تجربه در امور مدیریت واحد آموزشی؛
۴. تحصیلات، حداقل لیسانس؛
۵. سن، حداقل ۲۷ سال.

وظایف مدیر مدرسه

۱. اجرای دستورالعمل ها، بخش نامه ها و برنامه های فرهنگی و تربیتی مدیریت مدارس وابسته؛
۲. انجام وظایف محوله از سوی آموزش و پرورش؛
۳. تنظیم برنامه سالانه و برنامه هفتگی مدرسه و اجرای آنها؛
۴. تشکیل جلسات اولیاء و مربیان و آموزش خانواده و جلسات دبیران؛
۵. حفظ و نگهداری اموال مدرسه و تهیه مقدمات برای انجام تمامی امور آموزشی و تربیتی و فوق برنامه مدرسه؛
۶. حضور در جلسات هیئت امناء مدرسه؛
۷. ارائه برنامه های پیشنهادی به هیئت امناء جهت تصویب؛
۸. اجرای مصوبات هیئت امناء؛
۹. تلاش در جهت تقویت بنیه اعتقادی دانش آموزان و نهادی سازی ارزشهای اسلامی در مدرسه از طریق اجرای دقیق برنامه های فرهنگی و تربیتی.

معلمین و کادر مدرسه

با توجه به اهداف عالیۀ تأسیس مدارس و وابسته به حوزه که همان تربیت دانش آموزان بر مبنای تربیت دینی و نهادینه سازی ارزشهای اسلامی در محیط مدرسه می باشد، در گزیرش معلمان و کادر مدرسه باید دقت و حساسیت زیادی وجود داشته باشد تا افرادی انتخاب شوند که نه تنها مانع تحقق این اهداف در مدرسه نشوند؛ بلکه خود نیز با گفتار و کردار خود، گامی در جهت دستیابی کامل به این اهداف بردارند.

شرایط معلمان و کادر مدرسه

۱. اعتقاد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی و ولایت فقیه؛
۲. حسن شهرت و مقید بودن به انجام فرائض دینی؛
۳. داشتن ظاهر مناسب و پرهیز از انجام کارهای خلاف شرع و مغایر با شئون مدرسه.

وظایف و تعهدات معلمان و کادر مدرسه

۱. انجام وظایف محوله از طرف آموزش و پرورش و مدیر مدرسه؛
۲. کمک به روحانی و مدیر مدرسه در جهت دستیابی به اهداف عالیۀ مدارس وابسته به حوزه؛
۳. همکاری در اجرای برنامه های فرهنگی و تربیتی و حضور مؤثر در برنامه ها و مراسمات؛
۴. التزام به مراعات حدود شرعی و مقررات مدرسه؛
۵. رعایت شئون مدارس وابسته به حوزه و پرهیز از انجام کارهای خلاف شأن این مدارس مثل: پوشیدن لباس آستین کوتاه و چسبان و ...

معلم راهنما

معلم راهنما کسی است که ناظر و راهنمای دانش آموزان بوده و می تواند دانش آموزان را جهت پیشرفت تحصیلی و تربیتی هدایت و راهنمایی کرده و راهکار ارائه نماید

شرایط معلم راهنما

۱. ایمان و اعتقاد به نظام مقدس جمهوری اسلامی و ولایت فقیه؛
۲. حسن شهرت و مقید بودن به انجام فرائض دینی؛
۳. تجربه و تخصص در زمینه مشاوره و راهنمایی دانش آموزان؛
۴. سن حداقل ۲۵ سال؛
۵. تحصیلات حداقل لیسانی یا سطح دو حوزه.

وظایف معلم راهنما

۱. آموزش برنامه ریزی برای دانش آموزان؛
۲. تنظیم پرونده آموزشی و تربیتی دانش آموزان که در آن کلیه فعالیت های آموزشی و تربیتی دانش آموزان به صورت دقیق ثبت می شود؛
۳. کنترل فضای تربیتی و کلاسها؛
۴. پیگیری نگرانی های دانش آموزان در مسائل مختلف آموزشی و تربیتی؛
۵. ارزیابی نمرات و بررسی احتمالی افت تحصیلی دانش آموزان؛
۶. ارتباط بلاولیا دانش آموزان در مسائل آموزشی و تربیتی؛
۷. بررسی و کنترل دفترچه روزنگار؛
۸. جمع آوری و بررسی نظرات، انتقادات و پیشنهادهای دانش آموزان و پیگیری آنان زیر نظر مدیر مدرسه.

فضای آموزشی (مکان آموزشگاه)

از جمله عوامل تأثیرگذار و نقش آفرین در روحیه و یادگیری دانش آموزان فضا و محیطی است که در آن آموزش می‌بینند. لذا آراستگی، زیبایی، جذابیت و فراهم بودن امکانات مناسب در مدرسه می‌تواند زمینه رشد و شکوفائی دانش آموزان را بارور نماید

تذکرات و راهکارهای اجرایی

۱. مدرسه از موقعیت جغرافیایی خوب برخوردار باشد؛
۲. کلاسها استاندارد و دارای مجوز از اداره مسکن و نوسازی باشد؛
۳. مدرسه حتی المقدور نوساز بوده و دارای فضای مناسب باشد؛
۴. مدرسه در مقطع راهنمایی و دبیرستان مجهز به کارگاه و آزمایشگاه باشد؛
۵. مدرسه دارای نمازخانه با شرایط مناسب سرمایش، گرمایش، فرش و ... باشد؛
۶. مدرسه دارای فضای ورزشی مناسب باشد؛
۷. مدرسه دارای سرویسهای بهداشتی مجهز و مناسب بوده و در معرض دید باشد.
۸. مدرسه تک شیفت باشد به طوری که تمام وقت در اختیار مجموعه قرار گیرد؛
۹. صندلیهای مدارس بصورت تک صندلی باشد و در غیر این صورت در هر نیمکت دو دانش آموز بیشتر ننشینند.